

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА

SYLLABUS

Учебна дисциплина ИСТОРИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ТЕОРИИ
Course HISTORY OF ECONOMIC THEORIES

Валиден от учебната 2022/2023 г.
Valid from the academic year 2022/2023

- 1. ПРЕДМЕТ, МЕТОД И ОБЩИ ПРИНЦИПИ НА СИСТЕМАТИЗАЦИЯТА НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ТЕОРИИ:**
SUBJECT, METHOD, AND GENERAL PRINCIPLES OF SYSTEMIZING ECONOMIC THEORIES
 - а) предметът на историята на икономическите теории в търсенето на логиката и хронологичната структура на развитието на икономическата теория;
 - б) методи и общи принципи на систематизация на икономическите теории – историческите и същностните критерии на изграждане структурата и връзките на развитие и приемственост на икономическата теория.
- 2. АНТИЧНА И СРЕДНОВЕКОВНА ИКОНОМИЧЕСКА МИСЪЛ:**
ANTIQUAE AND MEDIEVAL AGES ECONOMIC THOUGHT
 - а) икономическата мисъл в страните на древния Изток;
 - б) икономическата мисъл в древна Гърция. Основни представители;
 - д) древноримска икономическа мисъл;
 - г) развитие на икономическата мисъл в Средните векове.
- 3. МЕРКАНТИЛИЗЪМ**
MERCANTILISM
 - а) икономически условия, метод и общи теоретични принципи;
 - б) представители на ранния и развития меркантилизъм в различните страни (Англия, Франция, Италия, Германия, Австрия, Русия).
- 4. НАЧАЛО НА КЛАСИЧЕСКАТА ПОЛИТИЧЕСКА ИКОНОМИЯ**
BEGINNING OF CLASSICAL POLITICAL ECONOMY
 - а) Уилям Пети – първи теории за стойността, работната заплата, поземлената рента;
 - б) Физиократи – първата икономическа школа, теория за капитала, класите, икономическа таблица.
- 5. КЛАСИЧЕСКА ПОЛИТИЧЕСКА ИКОНОМИЯ**
CLASSICAL POLITICAL ECONOMY
 - а) А. Смит – методология в изследванията, теория за пазара, разделение на труда, теория за стойността, теория за работната заплата, печалбата и поземлената рента;
 - а) Д. Рикардо – методология в изследванията, теория за стойността, разпределението, теория за парите и кредита, за свободната търговия, за кризите;
- 6. КЛАСИЧЕСКАТА ПОЛИТИЧЕСКА ИКОНОМИЯ В НАЧАЛОТО НА XIX ВЕК**
THE CLASSICAL POLITICAL ECONOMY IN THE EARLY XIX CENTURY
 - а) методи и общи теоретични постановки – претенцията за развитие, подреждане и популяризиране на класическите икономически теории на Смит и Рикардо – Ж. Б. Сей, Фр. Бастиа, Т. Малтус, на С. Сисмонди, П. Прудон; Джеймс и Джон Мил;
 - б) концепциите за реализацията на произведената продукция и икономическите кризи.
- 7. ИСТОРИЧЕСКАТА ШКОЛА В ГЕРМАНИЯ**

THE GERMAN HISTORICAL SCHOOL

- а) стара историческа школа – концепции и представители;
- б) нова историческа школа – концепции и представители.

8. **ИКОНОМИЧЕСКАТА И СОЦИАЛНА ТЕОРИЯ НА КАРЛ МАРКС**
KARL MARX'S ECONOMIC AND SOCIAL THEORY

- а) обща характеристика и методология на марксистката икономическа теория;
- б) основни трудове и икономически теории.

9. **НЕОКЛАСИЧЕСКА ПОЛИТИЧЕСКА ИКОНОМИЯ**
NEOCLASSICAL POLITICAL ECONOMY

- а) обща характеристика на метода на субективизма и маргиналния анализ;
- б) Австрийска субективна школа – представители, основни субективни категории. Теорията за пределната полезност и ценността;
- в) Англо-американска школа – А. Маршал – икономикс теорията за пазарната цена; А. Пигу – икономика на благосъстоянието;
- г) Лозанска /математическа/ школа – Л. Валарас и В. Парето.

10. **ИНСТИТУЦИОНАЛИЗЪМ И НЕОИНСТИТУЦИОНАЛИЗЪМ**
INSTITUTIONALISM, AND NEO-INSTITUTIONALISM

- а) методология и основни теоретични принципи; формулиране на основното противоречие на епохата;
- б) трите направления на институционализъм - особености, представители и концепции – Т. Веблен, Р. Ели и Дж. Комънс, У. Митчел;
- в) неоинституционализъм – Дж. К. Гълбрайт – теорията за “Уравновесяващите сили”, “обществото на изобилието”, “зрялата корпорация” и “Техноструктурата”.

11. **АВСТРИЙСКАТА ИКОНОМИЧЕСКА ШКОЛА ПРЕЗ СРЕДАТА НА ХХ ВЕК**
THE AUSTRIAN SCHOOL OF ECONOMICS IN THE MIDDLE OF THE XX CENTURY

- а) Лудвиг Мизес- човешкото действие и теорията за икономическия цикъл;
- б) Фридрих Хайек – спонтанните редове, катаксия и развитието на теорията за икономическия цикъл

12. **КЕЙНСИАНСТВО И НЕОКЕЙНСИАНСТВО:**
KEYNESIANISM AND NEO-KEYNESIANISM

- а) новите методологични подходи; “обща теория” на Дж. М. Кейнс – теоретична основа на практиката на държавно- монополистичното регулиране;
- б) неокейнсиански теории за икономическата динамика / Харод, Домар, Самюелсън, Хансен и др./
- в) посткейнсианският модел за растежа и разпределението – Дж. Робинсън.

13. **НЕОЛИБЕРАЛИЗЪМ NEO-LIBERALISM**

- а) Монетаризъм– Милтън Фридман, икономиката на предлагането” и теорията за “рационалните очаквания”.
- б) Фрайбургска школа – концепцията за “социалнопазарното стопанство” /В. Ойкен/.

14. **СЪВРЕМЕННИ НАПРАВЛЕНИЯ В ИКОНОМИЧЕСКАТА ТЕОРИЯ**
CONTEMPORARY DIRECTIONS IN ECONOMIC THEORY

- а) Поведенчески икономикс
- б) Еволюционна теория
- в) Икономически империализъм
- г) Нов институционализъм

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

А. Основна

1. Аристотел, Атинската политика. Хр. Ботев, С., 1993.
2. Бекярова, К., Велев, Б., Пипев, Ив. История на икономическите теории. Булвест 2000, 1999.
3. Блауг, М. Големите икономисти след Кене. Абагар, В. Търново, 1993.
5. Бухолц, Т. Живи идеи от мъртви икономисти. Хр. Ботев, С., 1993.
6. Кейнс, Дж. М. Обща теория на заетостта, лихвата и парите. Хр. Ботев, С., 1993.
7. Рикардо, Д. За принципите на политическата икономия и данъчното облагане, Партиздат, С., 1981.
8. Смит, А Богатството на народите. Партиздат, С., 1983.
9. Тошкова, С. Икономическите алтернативи. С., Тракия, 1993.
10. Фридман, М. Немирството на парите. Дамян Янков, 1994.
11. Roncaglia A., A Brief History of Economic thought, Cambridge University Press, 2017
12. Kishtainy N., A Little History of Economics, Yale University Press, 2017

Б. Допълнителна

1. Антология економической класики, I, II том, М. 1993
2. Блауг М. Големите икономисти след Кейнс, “Абагар”, 1998
4. Блауг М. Экономической мысли в ретроспекции, М., 1994
5. Гълбарайт Дж., Икономическата наука в перспектива, “Хр. Ботев”, 1996
7. Канеман, Д., Мисленето, Изток- запад, 2012.
8. Веблен Т., Теория праздного класа, “Прогресс”, 1984
9. Вебер М., Протестантската етика и духът на капитализма, “Хермес-7”, 1993
10. Мил Дж., Основы политической экономии, I, II, III, част, “Прогрес”, Москва
11. Фукуяма Фр., Краят на историята и последния човек, “Обсидиян”, София, 1993г.
12. Mcdonald J., Rethinking Macroeconomics, History of Economic thought perspective, Business & Economics- Others